

פרשת השוחד אילצה את יצחק רפאל להתפטר — המפד"ל שמה במקומו מיספר חזק

יועץ המשפטי הגיש תביעה פלילית נגד הח"כ.
 החקירה המוקדמת התנהלה בפני שופט השלום התל-אביבי ברוך גלעדי. חצייתרסר עדים סיפרו על עיסקות שונות, שבהן היה משורבב שמו של סגן-השר. העד המרכזי היה נורוק. אלא שכאן ציפתה לחיים כהן — שהופיע בעצמו כתובע — אכזבה קשה. נורוק לא חזר על העדות שמסר במשטרה, אלא ניסה להתחמק מהשאלות שהוצגו לו. בבניין התביעה נוצרה לפתע פירצה, ודרכה הצליח רוזנברג לחמוק. השופט קבע כי

התנגדה מעולם למועמד מפלגתי כלשהו לטיול השנתי לאו"ם, במסגרת "מישלחת הייעוץ הפרלמנטרית". אך לנסיעתו של בן-מאיר, כנציג המפד"ל, התנגדה בכל התור קף. במקומו הציעה את ח"כ מיכאל חזוני, והיו שפירשו זאת כהסתיונותה של גולדה מן הרבב שבבן-מאיר בימי הפרשיות. המפלגה דחתה את תביעתה של גולדה, ועמדה על זכותו של בן-מאיר לייצגה במישלחת החשובה. היא אפילו איימה בג' רימת משבר קואליציוני אם תתקש שרת החוץ. לבסוף נכנעה מאיר, ובן-מאיר נסע

תואר דוקטור. רק אז חזר — אך לא לצה"ל, כי אם לקתדרה שאביו הכין לו באוניברסיטת סת בראילן. כי סגן-השר הוא גם חבר הנהלת האוניברסיטה, הנתונה כולה להש" פעת המפד"ל.
 פונוגר לא שתק. גם הורים אחרים הצביעו על בנו של סגן-השר, שאינו ממלא את חובתו בצה"ל. לבסוף התייצב יהודה רוזנברג בלישכת הגיוס. אלא שגם שם היתה דרכו מכוסה בשטיח פרוטקציונרי עבה. הוא סודר בגיבוי, במחנה סמוך לביתו, כדי שיוכל להמשיך ולהופיע כמרצה מן המניין

באזור הפיתוח בהרצליה, לאוניברסיטת בר-אילן. תרומה אחרת נתרמה עלידי יהודה סוקסלי לטובת ישיבת תורה ועבודה בפתח תקווה, שבן-מאיר נימנה עם ראשי עסקניה. שמו של בן-מאיר קשור גם בהקמתן של הקריות החסידיות של האדמורים, כמו קריות באבוב, סאסוב ומקאלוב. קריות אלה התי- גלו כולן כעסקים קרקעיים פורחים וענפים, שנהנו מקרקע ממשלתית זולה.

שקר ככנסת

בן מאיר הוא אדם פיקח, אך לעתים קרובות מדי הוא מזלזל בפיסקחותם של אחרים. תמיד נידמה לו שאיש לא יבחין בערמומיות המלווה את תכסיסיו. כך קרה בפרשת רינה איתני. כאשר הבחין בן-מאיר, כי הפרשה מתקרבת לגקודת משבר ביחסים בין מפא"י לבין המפד"ל, מצא תכסיס מחוכם: הוא יזם הודעה, לפיה נתגלה כאילו אמה של רינה איתני היא יהודיה. בדרך זו אפשר היה לפתור את הבעיה, שנתעוררה עם שלילת דרכונה של רינה עלידי משרד הפנים. כי אם האם יהודיה — גם הבת יהודיה, וזכאית לדרכון. אלא שרינה איתני הכשילה את התכסיס, עמדה על כך שאמה היא גרמניה נוצרית. בן-מאיר הופיע בכנסת, העז לשקר במצח נחושה לבית, בטענה כי משרד הפנים לא ניסה כלל לשלול את אזרחותה של איתני. עתה, משגודמה כי הפרשה שככה, עם כניעתו של משרד הפנים, הסתבר כי בן-מאיר לא אמר את המלה האחרונה. משרדו עומד לתבוע את ביטול אזרחותה של האם. לא היה זה המיקרה היחידי בו שיקר סגן שר הפנים, בירדעין, לכנסת. בכל מדינה אחרת היה בוודאי נדרש ללכת ה' ביתה. בישראל הוא הולך מחייל אל חייל.

של המפלגה הדתית-לאומית, באחת מהתייעצויותיו. מימין: יו"ר המרכז העולמי של המפלגה הרב בצלאל כהן; מנהיג המפלגה משה שפירא; יצחק רפאל; נשיא המזרחי בקנדה צבי זמברובסקי; נשיא המזרחי בארצות-הברית מנט קירשבלוט; שר הדתות זרח וורהפטיג (מוסתר); שלמה בן-מאיר (מוסתר למחצה) ויהודה אלינסון, גיזבר המפלגה.

המטה הכללי

באוניברסיטת בראילן. כך יכול היה גם לשרת בצה"ל וגם לעבוד באוניברסיטה.

הקרקע היקרה

במשרד הפנים בן-מאיר הוא כלי יכול. כי שפירא רוחש אימון מלא לסגנו, מאפשר לו לייצגו בכל מקום. עורך-הדין השנון, שחבריו מתפעלים מכושר הפילפול שלו, גילה בסעיפי החוק, כי למשרד הפנים סמכויות-שלטון עצומות בכל שטחי-החיים כמעט. הוא החליט להפעיל סמכויות אלה עד תומן, לקידום השתלטות המפד"ל. תחילה עשה זאת בשטח התקציבים. די היה לקבל רמז מאיזה סניף של המפלגה, כי ראש הרשות המקומית לא מילא אחר תביעותיה הסחטניות של המפלגה — ומיד מצא המנגנון של בן-מאיר פגמים בתקציבה של אותה רשות מקומית. התקציב לא אושר, ואותה רשות הוטרה עלידי הממונה על התקציבים במשרד הפנים. כאשר הודיע, למשל, ראש עיריית צפת לשעבר, אברהם הכהן, כי ישלם משכורת לרב הספרדי דויד דיין, שנבחר בניגוד לרצון המפד"ל, נתקל מיד בסירוב של משרד הפנים לאשר את תקציב העיריה. בכטיים גדולים עוד יותר נתקל מרדכי אלון, ראש המועצה המקומית בקריית נצרת, שניסה למנוע פעילות של המפד"ל בעירו. לעומת זאת זכו ראש עיריית רמת גן אברהם קריניצי, וראש עיריית בית-לשעבר דויד בן-ארי, ביחס מיוחד מצד משרד הפנים, בגלל הידידות בינם לבין סגן השר ואנשי המפד"ל המקומיים. בן-מאיר גילה גם את כוחו של משרד הפנים בשטח תיחום הקרקעות. שר הפנים יכול, עלידי חתימתו בלבד, להפוך קרקע חקלאית זולה לשטח-בנייה עירוני יקר. בשנים האחרונות תרמו כמה מראשי סוחריו הקרקע במדינה סכומים גדולים ביותר למוסדות המקורבים למפד"ל. בין היתר: תרומה של 100 אלף ל"י, שנתרמה עלידי יוסף ריבלין המנוח, בונה קריית ריבלין

לניו-יורק, על חשבון משלם המסים. מדוע נאבק בן-מאיר כה קשה על מקומו במישלחת? לכאורה, היה זה מאבק עקרוני של מפלגתו, שלא לאפשר תכתיבים חיצוניים מי ומי ייצג אותה בפורום העולמי. אולם היתה גם סיבה אישית, שדחפה את בן-מאיר לרצות להיות בניו-יורק באותה תקופה: בתו שושנה עמדה להתחתן באר-צות-הברית, והח"כ, הידוע כממצן נוקשה, רצה לחסוך לעצמו את הוצאות הנסיעה לחתונה, ולצרף את הטוב אל המועיל.

הבן והצבא

רשה פחות ידועה, הנגרת כצל אחרי סגן שר-הפנים בן ה-55, קשורה אף היא בעיסקי משפחה. זוהי פרשת גיוסו לצה"ל של בנו יהודה רוזנברג. בן-מאיר אוהב להופיע מעל במת הכנסת בנאומים פאטריוטיים. הוא גם מתמצא יפה בכל ענייני הצבא, כי במשך שנים אחדות כיהן כחבר פעיל בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת, אבל ידיעות אלה לא חיטבו אותו אישית. בנו לא התגייס לצבא בגיל 18, מפני שהיה תלמיד ישיבה. כאשר החליט הבן להשתלם בפסיכולוגיה, קיבל ללא קושי את השיחרור הדרוש משלטונות צה"ל, יצא ללמוד את המקצוע בארצות-הברית. אלא שאחר משפחת בן-מאיר עקב אב שכול, שליבו שחת דם על בנו הצען, ש' מצא את מותו בקרב המיטלה ב-1956. יעקב פונוגר, מותיקי הפועל המזרחי, פנה במכתב אל משה שפירא, שאל מדוע מחו-סנים בניהם של כמה ממנהיגי המפלגה מפני שירות צבאי. במיוחד הציג את השאלה לגבי בנו של סגן השר, בן-מאיר. שפירא הבטיח, במכתב אישי לפונוגר, כי נסיעתו של יהודה רוזנברג לארצות-הברית היא זמנית, וכי מיד עם שובו ארצה ימלא את חובתו לצה"ל, כמו כל צעיר אחר. זמניות זו גמשהו עד שיהודה רוזנברג סיים את חוק לימודי בפסיכולוגיה והוכתר כ

אמנם נראה שנעשו עיסקות בלתי-חוקיות הקשורות בתרומתו של זאק זלמנוביץ, אך היועץ המשפטי לא הביא, לדעתו, ה' כחות מהימנות כדי להעביר את משפטו של הנאשם לבית-המשפט המחוזי. היה זה זיכוי — אך לא טיהור.

מאיר ובן-מאיר

בשביד המפלגה היה זה מספיק. רוזנברג חזה לתפקידו, כשצל מוסרי כבד רובן עליו. אבל המפלגה עשתה ממנו גיבור, והוא עצמו עזר לה במשימתה בכל יכולתו. הוא לא שכח את עזרתו של השר שפירא, וכאשר החלו גישושים לאיחוד המזרחי והפועל המזרחי, כדי להקים את המפלגה הדתית-לאומית, מצא שפירא בתוך המזרחי בן-ברית נאמן בדמותו של רוזנברג. כמה מחבריו של רוזנברג טענו לאחר מכן כי למעשה חיסל את המפלגה העצמאית, ואיפשר לשפירא להגשים את חלומה הנושן.

במפלגה המאוחדת דרך כוכבו של רוזנברג, שהצטיין בגמישותו הרבה. למרות שבאופן רשמי ייצג את האגף הימני של המזרחי, המורכב מחנונים, חרשתיים ובעלי-ביתם, מצא תמיד שפה משותפת עם אנשי האגף השמאלי, מיוצאי הקיבוץ הדתי. הוא גם הפך אחד ממספחי הקשרים של המפד"ל עם מפא"י, למרות שבתוך המפלגה הופיע תמיד כתקיף וקיצוני נגד שרשים אלה. בואת הלך בתלם שחרש משה שפירא. כי ראש המפד"ל מאמין עלפני מפלגתו רק דרך את — קואליציה עם מפא"י. בשטח זה, כמו בהרבה שטחים אחרים, מצא שפירא בישראל שלמה רוזנברג מוציא-לפועל נאמן. כאשר נתמנה כשר הפנים, במקומו של ישראל ברייהודה, מינה את רוזנברג — ששינה בינתיים את שמו לבן-מאיר, והצמיח זקנקן על סנטרו — לסגן שר הפנים. על כן, כאשר סירבה שרת החוץ לפני שלוש שנים לצרפו למישלחת ישראל באו"ם — נפגע בן-מאיר קשות. גולדה מאיר לא

הכוכב העולה של המפ"ל נה הדתית-לאומית יורד במדרגות, כתום ישיבה בכנסת.